

3 pav. Tyrimų metu aptikti radiniai: 1 – indelis iš šurfo 11; 2 – puodo pakraštėlis iš šurfo 11; 3 – koklio fragmentas iš šurfo 32. I. Sinkevičiūtės nuotr.

Fig. 3. Recovered finds: 1 – a jar from test pit 11; 2 – a pot rim from test pit 11; 3 – a fragment of a stove tile from test pit 32.

(671±29) (FTMC–FE88–1), o šurfe 32 2,5 m gylyje glūdėjęs sluoksnis datuotas 1261–1385 m. (713±29) (FTMC–FE88–2).

Buvusių gatvių dangos išlikusios itin fragmentiškai: XIX a. preliminariai datuojamos gatvės ar šaligatvio liekanos atidengtos tik trijuose šurfuose 26 ir 28, 41. Tikriausiai to paties laikotarpio grindinio liekanos atidengtos ir perkasoje 6. Manoma, kad XX a. I pusėje eksploatuotos dangos sunaikintos po karo tvarkant aplinką. Šurfe 18 atidengtas betonines šaligatvio plyteles galima datuoti XX a. 3–4 dešimtmečiais. Neabejotinai iki 1944 m. naudotas ir šurfe 21 atidengtas akmenų ir plytų grindinys, tačiau jis atidengtas vos 30x20 cm dydžio plotelyje, todėl kaip jis išlikęs, neaišku. Ankstyvesnių akmens grindinių fragmentų aptikta nedaug: šurfe 21 – XVIII a. (?), šurfe 26 – XVI a., šurfe 32 – XVII a. (?), šurfe 35 – XVI a. (2 pav.), o perkasoje 2 – XVII a. II pusės – XVIII a. I pusės. Visi jie išlikę labai fragmentiškai, tik šurfe 32 aptiktas grindinys užėmė apie 2,5 m^2 plotą ir tęsėsi už perkasos ribų.

Archeologinių tyrimų metu surinkti ir inventorinti 1699 XVI–XX a. datuojami radiniai (3 pav.).

Vokiečių Street

Archaeological investigation at Vokiečių Street involved 44 test pits and 6 trenches (Fig. 1), measuring 338 m^2 in total. The remains of buildings along the old Vokiečių Street were unearthed 15–30 cm below the present-day surface level. The remains of masonry structures along the new Vokiečių Street section were recorded at a depth of 30–70 cm. Sterile soil was encountered in 11 test pits, at a depth range of 1.7–4.4 m. Sterile soil was most often encountered at a 1.7–2.6 m depth in areas where archaeological layers were found intact. Archaeologically significant deposits in the courtyards of past buildings were recorded at a 0.75–1 m depth. Meanwhile, thicker (2.2 m) 20th-century fills were recorded under the old streets (Vokiečių Str. and Mėsinių Str. – M. Antakolskio Str.). The oldest layers date from the second half of the 13th to the 14th century. Stone pavements comprising old streets and courtyards were only partially preserved, with the earliest dated to the 16th century (in test pits 26 and 35) (Fig. 2). The earliest domestic pottery found also dated to the 16th century (Fig. 3).

Marina Tarasova,
Martyna Remenčiūtė

Pylimo gatvė 7

2021 m. atlikti detalieji tyrimai sklype Pylimo g. 7 planuojamos atstatyti buvusios mūrinės tvoros vietoje. Ištirta viena 25 m^2 dydžio perkasa. Minima teritorija patenka į Vilniaus evangelikų reformatų sinodo pastato

1 pav. Tyrimų metu aptiktas koklio fragmentas. S. Rutkovskio nuotr.

Fig. 1. Fragment of a stove tile found on site.

0 5 cm

ir kitų objektų komplekso (UK 33214) teritoriją. Netoliese 2020 m., į R pusę nuo 2021 m. tyrimų vietos, Reformatų skvere archeologinius tyrimus vykdė R. Šmigelskas. Vos pradėjus tyrimus perkasoje nuo pat paviršiaus nuvalyti pastato pamatų fragmentai ir buvusios posesijos tvoros liekanos. Atidengti tvoros, pirmo aukšto aslos ir pastato sienos fragmentai. Šie mūrai datuoti XVIII a. Toliau tyrimai tęsti tik perkasos Š ir P pakraščiuose. Po viršutiniais permaišytais kultūrinio sluoksnio horizontais apie 70–80 cm gylyje pasiekti archeologinio sluoksnio horizontai. Giliau tirtas rudo smėlio sluoksnis, datuojamas XVII–XVIII a., su to laikotarpio radiniais. Tyrimai vykdyti iki 1 m gylio, įžemis nepasiektas.

2021 m. tyrimų metu nuo žemės paviršiaus iki 1,45 m gylio fiksuotas tamsiai pilkos spalvos piltinis gruntas su XX a. II pusės – XXI a. pradžios šiukšlėmis bei XVII–XIX a. datuojamais radiniais: buitine keramika, koklių fragmentais (1 pav.). Po juo iki 2,5 m gylio tęsėsi apie 70 cm storio rudos spalvos sąnašiniai sluoksniai, žemiau kurių slūgsojo iki 10 cm storio juodos spalvos sluoksnis – pirminis paviršius be jokių radinių. Įžemis – geltonas smėlis pasiektas 2,6 m gylyje.

Tirtos perkasos Š dalyje 40 cm gylyje atidengtas buvusios tvoros 1,75 m aukščio, 60 cm pločio pamatas (2 pav.), sudarytas iš rusvos spalvos plytų su braukomis ir 30x7 cm, 15x7 cm, 14x5 cm bei 42x20 cm, 20x16 cm dydžio akmenų, rištų pilkšvu kalkių skiediniu. Perkasos R dalyje nuo 1,2 m gylio išryškėjo 3,6 m pločio ūkinė duobė, kuri tęsėsi iki 2,8 m gylio palei atidengtą tvoros pamatą ir už P sienelės pjūvio ribų. Jos užpildą sudarė pilkas gruntas, maišytas su moliu. Duobėje rasta XVII a. būdingos

2 pav. Tyrimų metu atidengtas buvusios tvoros pamatas. S. Rutkovskio nuotr.

Fig. 2. The foundation of a former fence exposed during the excavation.

buitinės keramikos šukių. 2,1 m gylyje duobės centrinėje dalyje atidengta iš apie 70 cm aukščio, 60 cm pločio akmenų sudaryta neršta struktūra. Akmenys 66x58x35 cm, 30x23x17 cm dydžio. Duobės dugnas ir įžemis – rusvas smėlis, pasiektas apie 3,7 m (H_{abs} 110,80 m) gylyje nuo paviršiaus.

Pylimo Street 7

A single trench (25 m^2) was excavated at Pylimo Str. 7. An alluvial deposit was identified, along with an archaeological layer up to 2.6 m thick, dating from the second half of the 20th century to the early 21st century. The foundation of a 17th-century fence was exposed during the excavation (Fig. 2). A 17th-century storage pit was identified on the E side of the trench, containing finds typical for the period (Fig. 1).

1 pav. Perkasoje 1 rasto plokštinio koklio fragmentas. G. Murachimovaitės nuotr.

Fig. 1. A fragment of a panel stove tile unearthed in trench 1.

2 pav. Perkasos 1 vaizdas pasiekus įžemį. Š. Lisio nuotr.

Fig. 2. A view of trench 1 upon reaching sterile soil.

Marina Tarasova,
Vida Indrulėnaitė-Šimanauskienė

Pylimo gatvė 32

Pylimo g. 32, prieš iškeliant troleibusų kontaktinį tinklą nuo pastato fasado ir įrengiant naują, atlikti archeologiniai tyrimai. Jų metu ištirtos dvi bendro 4,4 m^2 ploto perkasos. Arčiausiai tyrimų vietos, Pylimo g. 30 sklype 2019 m. A. Kalėjus žvalgė 2,84 m^2 plotą ir fiksavo maišytą XXI a. sluoksnį (*ATL 2019 metais*, 2020, p. 537). 2018 m. S. Sprindys Lydos g. 5–3 žvalgydamas bendrą 5 m^2 dydžio plotą, iki 0,5–1 m gylio fiksavo XX a. suformuotus piltinius sluoksnius (*LIIR*, f. 1, b. 8914). 2018 m. Lydos g. 3 vidiniame kieme S. Sprindys ištyrė 30,8 m^2 dydžio plotą. Fiksuoti XX a. suformuoti sluoksniai (*LIIR*, f. 1, b. 8914). 2018 m. J. Stankevičiūtė Lydos g. 1C sklype ištyrė 16 m^2 dydžio plotą, kuriame iki 65 cm gylio fiksuotas XX a. sluoksnis (*LIIR,* f. 1, b. 8920). 2016 m. Pylimo g. 30/2 A. Kalėjus detaliųjų tyrimų metu ištyrė 3976 m^2 plotą, fiksavo XV–XX a. sluoksnius (*LIIR,* f. 1, b. 8278). 1982 m. S. Patkauskas Lydos g. 3 – Žemaitijos g. 4 kieme iki 1,5 m gylio fiksavo sunaikintus sluoksnius. 70 cm gylyje fiksuotas grindinys, o kiemo Š dalyje 10 cm gylyje atsidengė XVIII a. pabaigos – XIX a. mūro fragmentas, sudarytas iš įvairaus dydžio ir laikotarpių plytų (*LIIR,* f. 1, b. 956).

Perkasa 1, 2 m ilgio ir 1,2 m pločio, tirta šaligatvio vietoje ties Pylimo ir Žemaitijos gatvių sankirta. Pašalinus viršutinę dangą, slūgsojo apie 10 cm storio niveliacinio smėlio paklotas.